

Zagrożenia w sieci – Co warto wiedzieć

Sieć przynosi wiele korzyści ale jest również medium, które niesie ze sobą też kilka istotnych zagrożeń we wszystkich dziedzinach naszego życia. Oddziaływaniu internetowemu podlegają wszyscy jego użytkownicy. Nie ma znaczenia wiek, wykształcenie, pozycja społeczna, może poza doświadczeniem życiowym, które czasem skłania niektórych do większej ostrożności przy zawieraniu znajomości.

Bezpieczeństwo najmłodszych w internecie zależy przede wszystkim od tego, czy znają one zagrożenia związane z globalną siecią, doceniają ich wagę i potrafią unikać. Co możemy zrobić my, dorośli? Możemy edukować i sprawdzać, co nasze dzieci robią przed komputerem.

Na początek warto usystematyzować wiedzę związaną z zagrożeniami online. W najprostszym ujęciu zagrożenia te mogą się wiązać:

- Z niewłaściwymi i szkodliwymi treściami z jakimi mogą się zetknąć młodzi w internecie.
- Z niebezpiecznymi osobami, które będą się chciały z nimi kontaktować w internecie.
- Z niebezpiecznymi działaniami jakie mogą sami podejmować, a które mogą mieć dla nich przykre konsekwencje.

Przyjrzyjmy się skrótowo tym zagrożeniom.

1. Niebezpieczne treści

W pierwszej kolejności w tej kategorii wymieniane są materiały pornograficzne, które mimo prawnych zakazów ciągle są w bardzo łatwy sposób dostępne także dla niepełnoletnich użytkowników. Serwisy pornograficzne często zestawiają obok siebie erotykę i tzw. miękką pornografię z obrazami i filmami ukazującymi seks pełen aberracji i

przemocy. Międzynarodowe badania pokazują, że kontakt z pornografią miało ponad dwie trzecie (67%) uczniów z polskich szkół. Jednak niebezpieczne treści obejmują także przemoc i rasizm oraz przekazy promujące zachowania autodestrukcyjne (takie jak promocja brania narkotyków, skrajnego odchudzania, czy wręcz sposobami na samobójstwa). Z przynajmniej jedną z powyższych kategorii kontakt miało 54% uczniów.

2. Niebezpieczne kontakty

Internet umożliwia nawiązywanie nowych znajomości i łatwe znajdowanie ludzi o podobnych zainteresowaniach czy poglądach. Jest to jedna z jego ważnych funkcji, ale także tutaj może dochodzić do nadużyć. Oprócz zjawiska tzw. *groomingu* czyli uwodzenia dzieci w internecie w celu późniejszego wykorzystania seksualnego, niebezpieczne kontakty mogą dotyczyć także zjawisk takich jak werbunek do sekty lub grupy przestępczej. Według przywołanych już badań, aż 69% uczniów poznało w internecie kogoś, kogo nie znało wcześniej. Co bardziej niepokojące, aż 31% spotkało się z taką osobą na żywo. O ile zazwyczaj te znajomości nie kończą się oczywiście źle, o tyle warto zachować ostrożność, szczególnie w przypadku spotkań na żywo.

3. Niebezpieczne działania: cyberprzemoc i seksting

W tej kategorii znajdują się przede wszystkim zachowania określane mianem agresji elektronicznej lub cyberprzemocy. Mogą one przyjmować różne formy takie jak agresja werbalna, zamieszczanie kompromitujących materiałów, czy tworzenie specjalnych obraźliwych stron lub profili. Ofiarą różnych form przemocy pada nawet co piąty uczeń (22%). Innym, stosunkowo nowym, trendem jest tzw. seksting, czyli przesyłanie własnych intymnych zdjęć lub filmików za pomocą telefonu komórkowego lub komunikatorów internetowych. W niedawnym badaniu Fundacji Dzieci

Niczyje do wysyłania takich materiałów przyznało się aż 11% młodych ludzi.

Jak zabezpieczyć dziecko przed wszystkimi tymi zagrożeniami?

Z badań i rozmów z dziećmi i młodzieżą wiadomo, że często ich rodzice nie mają pojęcia, co robią młodzi w internecie. Dlatego z całą pewnością podstawą jest towarzyszenie dziecku w jego odkrywaniu internetu. Ważne są także rozmowy o tym, jakie sytuacje mogą się przydarzyć w sieci i jak się wtedy zachować.

Jeśli już wydarzy się coś złego, ważne aby nie tracić głowy, nie obwiniać siebie, ani dziecka, ale okazać wsparcie i spróbować znaleźć rozwiązanie. Jeśli znajdziemy się w trudnej sytuacji, pomocy i porady, co robić możemy szukać pod bezpłatnym numerem telefonu **800 100 100** – jest to specjalny telefon zaufania dla rodziców i profesjonalistów w sprawach bezpieczeństwa dzieci, prowadzony przez Fundację Dzieci Niczyje.

Rady dla rodziców:

- Zabezpiecz komputer
- Bądź świadom zagrożeń
- Ustal z dzieckiem zasady korzystania z sieci adekwatne do jego wieku, takie jak maksymalny czas spędzany w sieci, serwisy i strony internetowe, które można odwiedzać, sposoby reagowania na niebezpieczne sytuacje
- Bądź obok swojego dziecka, kiedy spędza czas przed komputerem
- Naucz dziecko zasady ograniczonego zaufania do osób i treści, na które trafia w internecie
- Naucz dziecko chronić prywatność
- Nie narażaj dziecka, publikując bezkrytycznie jego zdjęcia w sieci
- Upewnij się, że twoje dziecko korzysta z gier adekwatnych do jego wieku

- Pamiętaj, że internet ma też dobre strony

*Materiały przygotował i przedstawił
psycholog P. Bartłomiej Kielar*